

Schaf alle subsidies voor innovatie af

Complex systeem schiet doel voorbij

FD 8-8-09

Meiny Prins

Laat politieke moed zien en schaf de innovatiesubsidies af. Het is namelijk niet de eerste keer dat subsidiepotjes niet gebruikt worden (FD 5 augustus). Wil je echt dit ongelooflijk complexe en inefficiënte systeem doorbreken, dan moet je de subsidies afschaffen.

Subsidies worden verstrekt onder de voorwaarde dat het bedrijfsleven, universiteiten en kennisinstellingen nauw samenwerken. Op zich is dat een loffelijk streven, maar de overheid bepaalt de uiteindelijke inhoud van de innovatieprogramma's, gericht op lange termijn.

Dus om geld te krijgen worden onderzoeksdoelstellingen van universiteiten en kennisinstellingen gericht op grote thema's en meerjarig onderzoek en heeft het bedrijfsleven met zijn veel grotere dynamiek de grootste moeite om zijn eigen innovatiedoelstellingen in te brengen.

Van het bedrijfsleven wordt verwacht dat het minimaal 50% van de totale investeringskosten draagt om in aanmerking te kunnen komen voor subsidie. De overheid stimuleert grote onderzoeksprojecten en ook universiteiten en kennisinstellingen zijn gebaat bij langdurige onderzoeksprogramma's. Dit betekent dat de kosten voor een middelgroot innovatief bedrijf niet of nauwelijks op te brengen zijn. Om toch aanspraak te kunnen maken op subsidie ontstaan vervolgens vreemde en geforceerde gelegenhedenconsortia van bedrijven waarvan de belangen zo divers zijn dat van echte samenwerking en innovatie al helemaal geen sprake meer is. De overhead is groot en de economische impact veel te laag.

Op het moment dat er een samenwerking tot stand is gekomen en het project wordt gesubsidieerd ontstaat de discussie over de intellectuele eigendom van de gezamenlijk ontwikkelde kennis. In veel gevallen kun je als bedrijf licenties gaan betalen over de door jou zelf ingebrachte kennis.

Door het huidige systeem wordt het gat tussen het bedrijfsleven enerzijds en de universiteiten en kennisinstellingen anderzijds steeds groter. Dit geldt zeker voor de middelgrote bedrijven waar juist veel innovaties plaatsvinden die leiden tot het realiseren van economische waarde.

Schaf de subsidies af, maak fundamentele kennisontwikkeling bij universiteiten weer vrij toegankelijk, beoordeel de kennisinstellingen op het daadwerkelijk toepassen van hun kennis, stimuleer ondernemerschap en laat de intellectuele eigendom ten dienste komen van het bedrijfsleven. Voer ook het technisch ontwikkelingskrediet (tok) weer in.

Hiertegen zijn de vele adviseurs die direct belang hebben bij het subsidiestelsel en de vele ambtenaren die binnen hun ministeries bezig zijn met het bedenken van alle randvoorwaarden zonder daar het bedrijfsleven bij te betrekken. In de wereld van nu vindt innovatie juist plaats op de grenzen van bedrijven, de grenzen van sectoren, de grenzen van landen.

De subsidies worden uitgegeven binnen de kaders van ministeries met als gevolg dat je bijna genoodzaakt bent om een subsidieaanvraag in drie stukken te hakken. Een stukje voor het ministerie van LNV, een stukje voor EZ en een stukje voor OCW. Niet te doen dus. Het schiet zijn doel voorbij.

Meiny Prins is Zakenvrouw van het Jaar 2009 en ceo Priva bv.

Hoofdredacteur: Ulko Jonker
Redactie Optiek: Karin Jušek, Hans Schlaghecke, Henk Snyders, Rijk Timmer

Opinieartikelen (bij voorkeur 450 woorden) en brieven (max. 200 woorden) sturen naar Optiek, pb 216, 1000 AE Amsterdam, tel. 020-5928.789/696/763/729, fax 020-5928700, optiek@fd.nl. Auteurs geven toestemming hun artikel ook te publiceren in elektronische media van het FD.

het Oranjebeeraad van Nederlandse Europarlementariërs wil hij het landsbelang in het oog houden.

V Hoe staat het met de talen?

'De eerste taalcursus is wat mij betreft in augustus 2010. Ik heb er deze zomer weinig tijd voor.'

V Tot die tijd kunt u geen echt debat voeren omdat u de anderen niet kunt verstaan.

'We hebben toch tolken? Er is hier trouwens heel veel jargon. Als je vijfhonderd Franse vaktermen kent, dan kom je al een heel eind. Ik heb inderdaad gemerkt dat de vertalingen de vertragende factor zijn, maar dat doet aan de hoofzaak van het politieker maken van het debat niets af.'

V Het is heel simplistisch te suggeren dat u door Grieks te gaan leren het debat politieker kunt maken.

'Als u me op deze details aanpakt, dan kunt u gelijk hebben. Maar mijn punt is dat hiereen meer politiek debat gevoerd moet en kan worden, en dat onderschrijf ik nog steeds. Ik zit bijvoorbeeld in de commissie Burgerlijke vrijheden en Justitie en daar ging het onlangs over de bootjes die uit Libië naar Europa komen. Dat is echt een heel groot probleem, maar we

afgelopen weken in de pers is verschenen over Hans van Baalen, Barty Madlener en mij. Ik denk dat het ons aardig lukt het Europees Parlement in de kranten zichtbaar te houden. En daar gaan we mee door. We moeten het stap voor stap opbouwen.'

V En u denkt dat die interruptie-microfoon er echt komt en dat u dan met uw interrupties op het

Journal komt?

'Kent u de "catch the eye"-procedure? Nee? Dan moet u mij niet dit soort vragen stellen. Bij die procedure sta je op in de zaal en dan mag je na de officiële spreektijden als nog een interruptie plegen. Dat is een vernieuwing die recent is ingevoerd. Zo kunnen parlementariërs spontaan hun inbreng geven.'

V Het verschil met het Haagse debat blijft groot. Het europarlement is op consensus gericht.

'Kijk nou eens hoe het parlement zijn tanden laat zien rond de benoeming van de nieuwe Commissievoorzitter. Dat is toch politisering? Kijk wat er vijf jaar geleden gebeurde met die Italiaanse kandidaat Buttiglione. Dat begon al een hoorzitting in het parlement maar het is uiteindelijk een kruisverhoor geworden.'

Opkomst en neergang

Sylvester Eijffinger

Opkomst en neergang van internationale sleutelvaluta's zijn langdurige processen in de monetaire geschiedenis. Het pond sterling was tijdens het interbellum nog de dominante sleutelvaluta in de wereld, terwijl het Britse rijk in die periode al aan het afbrokkelen was.

Met de oprichting van het Bretton Woods-stelsel na de Tweede Wereldoorlog hebben de Verenigde Staten hun militaire en politieke dominantie effectief weten om te zetten in een economische en monetaire hegemonie, die tot aan het begin van deze eeuw heeft kunnen voortduren. De beide regeringen van George W. Bush hebben niet alleen het geopolitieke aanzien van de VS ondergraven, maar ook hun economische en monetaire rol en in het bijzonder de internationale rol van de dollar.

De VS hebben in de laatste decennia boven hun stand geleefd. Bush heeft de definitieve slag aan de Amerikaanse hegemonie toegebracht met als uiteindelijke consequentie de neergang van de dollar als de dominante sleutelvaluta in de wereld en de opkomst van de euro als de tweede internationale sleutelvaluta naast de dollar.

Wat zijn de baten en kosten van een internationale sleutelvaluta voor een land of valutagebied? Iedereer kan het land of valutagebied zijn tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans met het buitenland financieren zijn eigen valuta. Het wisselkoersrisico van zijn schuld aan het buitenland is dus niet voor het creëren van land. China, Japan en andere overschotlanden hebben dat inmiddels ruimschoots ervaren.

Deze crediteurenlanden zijn 'locked in' en kunnen hun reserves in dollars maar heel geleidelijk afbouwen om geen grote prij